

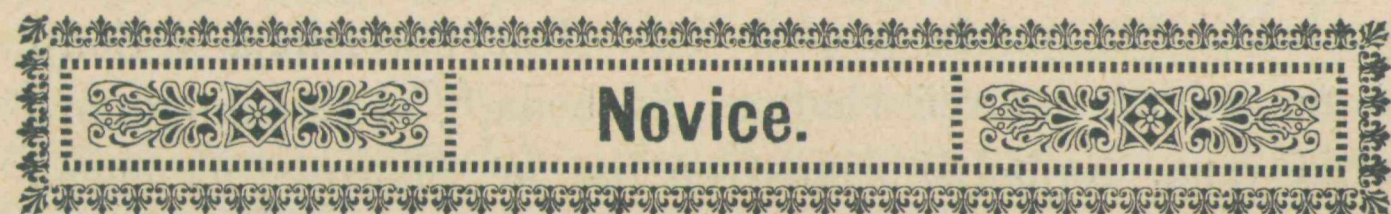
jako priljubila bolgarskemu narodu, ker mu podaje zares obilo zdravega poučnega in zabavnega gradiva.

Znanstveni zavodi se v Sofiji še le začenjajo. Najznamenitejša je „Narodna Biblioteka,“ ki dobiva kacic 200 listov ter ima že nad 20000 raznih knjig. Ta biblioteka je dobro obiskovana. Slednji dan prihaja po 70 do 100 čitateljev, včasih še več. Ta biblioteka se je osnovala 1879. leta. Ali še le čez šest let se je zanjo dobila primerna hiša. Sprva je bila v neki stari mošiji in so skrinje trohnele po raznih zabojih.

V Sofiji je tudi statistična pisarna, v kateri je kacic 20 uradnikov. Namen te pisarne je seveda pred vsem pospeševati državne namene, ali tudi za znanost ta zavod veliko stori. V finančnem ministerstvu se začinja zbirka za geologijo in je poseben oddelek za geologično preiskavanje dežele pod vodstvom Zlatarskega.

Pri sofijski biblioteki začinja se tudi narodni muzej. Vsi ti zavodi se bodo čedalje lepše razvijali, ako ne bodo kake politične homatije delale kacic ovir.

(Dalje prihodnjič.)

Državni zbor.

V seji dne 30. jan. nadaljevala se je razprava o proračunu naučnega ministerstva. Posl. Sokol poteza se za narodno šolo rekoč, le tisti narod more biti svoboden, ki ima šolo v svojih rokah. Avstrijski narodi je nimajo. Govornik toži tudi o zatiranju Slovanov na Ogerskem. Posl. dr. Kronawetter napada klerikalce in očita vladi, da hoče njih želje spolniti. Govornik je odločno za nekonfesionalno šolo. Tudi omenja govornik Slovanov kot vedno zvestih državljanov. Konečno se bavi z židovskim vprašanjem in napade duhovnike. Posl. dr. Ebenhoch zavrača odločno napade Kronawetterove na duhovnike. Posl. Masaryk pravi, da so pogoj verski šoli tudi verska učiteljska in po teh tudi gimnazije, realke in vseučilišča. Govornik napada levico kot stvariteljico sedanjega slabega ljudsko-šolskega zakona. Konečno pojasnjuje šolske razmere na Češkem in izjavlja, da bodo glasovali on in njegovi somišljeniki proti proračunu.

V seji dne 31. jan. vpraša posl. dr. Steinwender načelnika odseka za volilno reformo, kaj je s poročilom glede uvedbe neposredne volitve v kmetskih občinah. Posl. baron Widmann kot načelnik odgovarja, da se je o tem pričela v odseku že generalna debata. — Nato se nadaljuje razprava o proračunu naučnega ministerstva. Posl. Bendel zagovarja nasproti Masaryku levičarje kot branitelje šolskih zakonov in slika sedanjo šolo kot tako, s katero morejo biti konservativci zadovoljni. Posl. Hauck zahteva krščanske šole, v katere bi ne bilo vsprejemati židovskih otrok in učiteljev. Židje imajo itak že povsod najboljša mesta. Po stvarnih popravkih nekaterih poslancev govoril je še poročevalec grof Pininski. Po njegovem mnenju učila naj bi se na gimnazijah koreniteje zgodovina umetnosti in književnosti. Poljaki so bili vedno zato, da je vzgoja v ljudskih šolah nramno-verska. Očitane, da je sedanja šola nekonfesionalna, je neopravičeno. Na to zbornica vsprejme proračun naučnega ministerstva in začne razpravo o proračunu bogočastnega ministerstva. Posl. dr. Kronawetter priganja na to, da se že skoro osnujejo farne občine. Po njegovem mnenju bi bilo najbolje, da se fare vzdržujejo iz prostovoljnih doneskov vernikov. Sedaj plačujejo te vsi občani ne glede na vero. Govornik se konečno bavi z ustanovitvami

novih samostanov in pravi, da se mora po zakonu izposlovati privoljenje deželne vlade za take ustanovitve, in da je to razglasiti v državnem zakoniku. Tudi je govornik proti prosjačenju redovnikov. Naučni minister baron Gautsch zavrača posl. Kronawettera, ki je zato, da se loči država popolnoma od cerkve. V Avstriji se je treba ozirati na konfesionalne razmere. Tudi zavrača predgovornika glede prosjačenja redovnikov in ustanovitvi samostanov. Posl. baron Morsey tudi zavrača posl. Kronawettera, ki je napadal katoliško cerkev. Proračun bogočastnega ministerstva se na to vsprejme.

V seji dne 3. febr. razpravljali se je proračun za visoke šole. Posl. Ludwig je za izboljšanje plač tehničkim profesorjem. Posl. Barwinski zahteva, da se ustanovi v Lvovu malorusko vseučilišče. Posl. Seichert zahteva ustanovitev toli potrebnega češkega vseučilišča na Moravskem in se pri tem sklicuje na vladino obljubo iz l. 1876. Posl. Wildauer je za izboljšanje plač profesorjem na visokih šolah. Naučni minister baron Gautsch pripozna, da so pritožbe glede plač vseučiliških profesorjev opravičene in obljubljuje pomoč. Posl. Campi je za pomnožitev profesorjev, kateri predavajo na vseučilišču v Inomostu v italijanskem jeziku. Posl. grof Kounic zahteva, da naj se vseučiliško študiranje omogoči tudi ženskam in posl. Luzzatto ponavlja željo, da se naj ustanovi v Trstu italijansko vseučilišče. Ko je govoril še poročevalec Beer je zbornica vsprejela proračun za visoke šole. Pri debati o proračunu za srednje šole govoril je posl. Hofman-Wellenhof za izboljšanje stanja srednješolskim profesorjem, mej temi posebno suplentom. Posl. Habermann je za to, da se odpravi na gimnazijah pouk grščine, mestote pa vveda pouk v kakem modernem jeziku, na realkah naj se pa vvede latinščina. Razprava se na to zaustavi. Posl. Spinčič in tovariši interpelujejo vlado glede nevarnega in neznosnega položaja Hrvatov in Slovencev v Istri. Lahki Slovane napadajo, jih psujejo in jim celo pretijo s smrtjo. Interpelantje navedo slučaje in vprašajo vlado, kaj namerava vlada v varnost Slovanov v Istri storiti.

V seji dne 4. febr. nadaljeval se je proračun o srednjih šolah. Posl. dr. Tuček pojasnjuje srednješolske razmere na Moravskem, zahteva ustanovitev češke gimnazije v Ostrovi in razširjenje češke nižje gimnazije v Brnu. Naučni minister baron Gautsch neče o reformi gimnazij ničesar vedeti, ker se mu zde te reforme škodljive. Odpravi pouka v grščini se odločno upira, tudi skržiti se ne da ta pouk, ker bi tako izgubil ves svoj pomen in obrazilno silo. Temelja sedanji srednješolski organizaciji ni preminjati, temveč ostane naj tak kakor je; gimnazije in realke naj bodo strogo ločene. Posl. dr. Kraus pritruje naučnemu ministru. Posl. Slama zahteva poddržavljenje raznih srednjih šol na Češkem. Zlasti se poteza za poddržavljenje češke gimnazije v Opavi in želi konečne rešitve glede vprašanja o čeških šolah na Dunaji. Posl. Hauck zahteva ustanovitev nove srednje šole v desetem okraju dunajskem. Posl. Romaučuk se bavi z maloruskimi šolskimi razmerami in zahteva za bukovinske Maloruse, katerih je nad 300.000 posebno srednjo šolo. Posl. Spinčič razpravlja v izvrstnem govoru srednješolske razmere na Primorskem in se pritožuje o zatiranju Slovanov ondi. Posl. Burgstaller nasvetuje državno subvencijo italijanskim srednjim šolam v Trstu, katere vzdržuje občina. Ko je še poročevalec posl. Beer govoril, vsprejel se je proračun za srednje šole in nekatere resolucije mej njimi tudi ona o zopetni ustanovitvi kranjske gimnazije.

— **Potrjeni deželni zakon.** Presvetli cesar je pritrdil načrtu zakona dež. zbora kranjskega, po katerem se ima izločiti davčna občina Orle iz občine Dobrunje in se ima ustanoviti samostojna občina Rudnik.

— **Osobne vesti.** Pri računskem oddelku deželne vlade v Ljubljani imenovan je računskim revidentom g. oficijal

Fr. Bregant, računskim oficijalom pa davčni kontrolor g. Jernej Kilar. — Davčni kontrolor g. J. Knez je imenovan davkarjem v Logateu. — Davčna adjunkta gg. A. Ruda in Iv. Fink imenovana sta kontrolorjema, prvi v Zatičini, drugi v Kostanjevici. Davčna praktikanta gg. Hinko Brilli in Konrad Rosman imenovana sta adjunktoma in sicer oba v Ljubljani. — Davkar g. Josip Jeglič pride iz Logateca v Idrijo, kontrolor g. Valentin Ažman pa iz Kostanjevice v Kamnik. — Višji štabni zdravnik gospod dr. Valentin Janežič brat pokojnega pisatelja in prof. Ant. Janežiča šel je v pokoj.

— **«Družba sv. Cirila in Metoda»** beleži pričujočim naslednje domoljubne darove zadnjih dnij: G. Helena Bevkova je poslala dva letnika „Danice“, g. notar Luka Svetec, družbin podpredsednik, več časopisov; g. Dragotin Hribarjeva tiskarna v Celji II. Letopis slovenskih posojilnic; g. Karol Bleiweis, notarski kandidat, več knjižic, in „Nepoznanec iz Istre“ veliko del družbe sv. Mohorja. — Po g. Matildi Sebenikarjevi, prvomestnici cirkniško-planinske podružnice, smo prejeli 100 gld., nabranih kot ustopnino pri šaljivi loteriji ob podružnični veselici. Blagajničarica novo ustanovljene ženske podružnice v Ajdovščini, g. Leop. Kersnik-Rottova, nam je poslala 88 gld. 40 kr. in 1 tolar, večinoma darovi vesele družbe v Ajdovščini v znesku 16 gld. 1 tolarja in pa preplačila pri prodaji družbenih knjig. Kot prvo nabirko kronin darov je nabral g. Vekoslav Legat na Koroškem 140 kron v zlatu, in sicer so darovali po 20 kron g. pošiljavec, čč. gg. Franc Lenc, provizor v Kazazah, Štefan Lassnig, župnik v Št. Vidu v Podjurski dolini, Jožef Skerbine, župnik v Vogerčah, Anton Žak, stolni vikar v Celovci, in dva neimenovana, posvetna rodoljuba celovška. Po g. farmacevtu Radoslavu Hočevarji smo prejeli 60 gld. kroninega daru naše vrle crkljanske podružnice na Gorenjskem. „Rodoljub na Vrhniki“ nam je naklonil 50 gld., plačanih mu vsled poravnave od nasprotnika, istotako g. Ivan Zupan, posestnik in lesotržec v Gojzdu pri Kranjski gori, 30 gld. pridobljenih v kazenski zadevi. Blagajnik kameniške moške podružnice, g. dr. Josip Barle, nam je poslal 19 gld. 27 kr.; 4 gld. 40 kr. je daroval g. dr. Jul. Dereani, drugo je pa bilo zloženo v veselih družbah pri „Kendi.“ in sicer je bilo nekaj nabranega na predlog g. sodnika Polca, drugo je pa blagajniku izročil g. Grašek ml. Po č. g. vikariji Fr. Grožniku smo prejeli iz Zagorja 16 gld. 50 kr., nabranih ob 25letnici župana Matije Faturja. Č. g. Josip Svatoň, kapelan v Št. Lenartu pri sedmih Studencih, je poslal 11 gld. 68 kr. kroninega daru; darovali so pa kot prve krone gg. Wucherer in pošiljavec po 4 kr. gg. Einspieler, Fojehter, Lapuš, Treiber, Wutti in župljani pod Turjo po dve kroni, g. Trupe 1 kr. 36 bel. in gg. Arih in Pergrin po 1 kr. Prvo XXkrono sta doposlala telovadno in gasilno društvo „Savinjski Sokol“ v Mozirji in g. Jakob Mankoč v Trstu mesto venca umilemu g. Ivanu Šegi v Sodbračici. Jedno XXkrono smo prejeli kot „časnikarski narodni davek.“ Posojilnica v Senči vesi je darovala 10 gld., posojilnica v Žužemberku 10 gld. in sedmorica pri Tučku v Novem Mestu tudi 10 gld. G. Anton Virant, podstarosta „Dolenjskega Sokola“ je nabral med Sokoli 7 gld. ter nam jih poslal s srčno željo, da se Slovenci združimo in končamo boj. Po g. Ivanu Aleševci, sobnem slikarji, smo prejeli iz Opatije 6 gld. 30 kr. novoletnega daru; darovali so pa gg. Ana Kernova, Zofija Šabec, poštar Gaspari in pošiljavec po 1 gld. gg. Terezija Aleševa, Matija Žust in Zore po 50 kr., g. F. Alešovec 40 kr. in gg. Fran in Anton Jamar po 20 kr. G. Fr. Galè, učitelj v Šiški, je poslal 6 gld. 20 kr., ki jih je nabrala Silvestrov večer g. Nežika Udovičeva, g. pravnik Fr. Regally pa 6 gld. zloženih v veseli družbi na Dunaji. Blagajničarica ženske podružnice na Vrhniki, g. Mici Petričeva, nam je poslala 5 gld.: 4 gld. iznaša novoletnina gg. Marije Grudnove, Ane Lenarčičeve, Anči Petričeve, Mici Petričeve, Anete Pourove, Mici Tršarjeve, Anči Tomšičeve in Žanete Vidičeve, 1 gld. je pa daroval „Neimenovanec“. Telovadci

„Ljubljanskega Sokola“ so nam naklonili 5 gld. in istotako 5 gld. g. Vojteh Candolini iz Kostanjevice. Iz Ilirske Bistrice smo prejeli 4 gld. nabranih na Silvestrov večer po g. And. Uršiči. Č. g. Matija Nesler, župnik v Galiciji na Koroškem, je poslal za novo leto 3 gld., g. Jernej Bahovec, knjigotrški komptoirist, 2 gld. kot zbirko trgovskih pomočnikov pri Kolvratari, neimenovan rodoljub iz Zagreba 1 gld. in župnik z nemške meje za „Vestnik“ 1 gld. — Z iskreno zahvalo se priporočamo slovenskim dobrotnikom tudi za vprihodje.

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

— **V deželnem gledališču** pela se je v sredo svetovnoznana opera „Cavalleria rusticana“, delo zadnji čas tako zaslovelega kompoziterja Mascagnija. Opera vspela je v vsem jako dobro in „Dramatičnemu društvu“ moramo le hvaležni biti, da je vpriporilo to lepo opero tudi na slovenskem odru.

— **V državnem zboru** stavil je v sredo dne 8. t. m. poslanec dr. Ferjančič nujni predlog, da naj vlada dovoli poseben kredit za podporo pomanjkanje trpečega prebivalstva na Kranjskem. Ko je še posl. Pfeifer predlog podpiral, se je isti sprejel in izročil budgetnemu odseku v poročanje.

— **Trimesečen pasji kontumac** odredil se je za ljubljansko mesto in pa za vasi Stepanjvas, Bizovik, Dobrunje in Spodnjo in Zgornjo Hrušico v ljubljanski okolici.

— **Sklep I. poluletja na tukajšnjih ljudskih šolah.** C. kr. mestni šolski svet je odredil, da bôdi na mestnih ljudskih šolah letos sklep I. poluletja v soboto 11., in pričetek II. poluletja v četrtek 16. februarja. Na mestu četrta je pepelnica pouka prosta.

— **Narodni dom v Ljubljani.** Upravni odbor društva za zgradbo „Narodnega Doma“ v Ljubljani razpisuje natečaj za projekt o zgradbi društvenega poslopja. Nagrada za prvi najboljši projekt določena je na 1200 kron. za drugi pa na 800 kron. Projektantom cržati se je določila, da troški za zgradbo ne smejo presežati 150.000 gld. Kot rok za izročitev konkurenčnih izdelkov določena je 12. ura dopoldne, 15. aprila 1893.

— **Nedeljsko kmetijsko bralnico** namerava ustanoviti podružnica kmetijske družbe v Novem Mestu.

— **V mestno hranilnico ljubljansko** vložilo je mesca januarja t. l. 615 strank 178.490 gld. 48 kr., vzdignilo pa 346 strank 111.603 gld. 27 kr.

— **Akademično društvo „Slovenija“** je s slavnostjo, katero je priredila 6. febr. v Ronacherjevi krasni plesni dvorani, dosegla velik uspeh. Najodličnejše občinstvo zbralo se je ondi, razun g. državnih poslancev omenim naj gosp. generala Stratimiroviča, L. Riegra, prof. Stritarja, dr. Sedeja itd. Da so bila vsa slov. akad. društva obiloštevilno zastopana, umevno je samo ob sebi. Pri koncertu pokazal je društveni moški zbor pod vodstvom gosp. Jiřika lepo izvežbanost v pesmih „Vojaci na poti“ in „Pobratimija.“ Kvartet, gg. Mlčoch, Karlovšek, Gerus in Stejskal peli so izborno krasno skladbo „Njega ni.“ — Mešani zbor slovanskega pevskega društva, kakor tudi tamburaši, osobito mešani tamburaški zbor, želi so obilo zaslužene pohvale. — Ples bil je zelo živahen in trajal do ranega jutra. Plesalo se je „Kolo“ in „Beseda“ Prve četvorke udeležilo se je 96 parov. Dame so dobile okusna darila. Slavnost je v čast „Sloveniji“ in Slovencem. Ker je stala zelo veliko stroškov, želeli je, da rodoljubi društvu pristopijo kot podporniki. „Slovenija“ na Dunaji je središče slovenskim dijakom, ona je pa tudi središče vsem slovanskim dijakom, ker uživa pri vseh enako ljubezen in prijateljstvo. O njeni priljubljenosti bil je krasen koncert in sijajen ples nova neovrgljiva priča.

— **Čitalnica ljubljanska** je lani imela 4 častne, 249 ljubljanskih in 12 vnanjih članov, vkupé torej 265 članov. Dohodkov je lansko leto čitalnica imela 3700, izdatkov pa 3563, torej prebitka 137 gld.

— **Slovenske šole v Gorici.** Goriški mestni zastop je v svoji zadnji seji odklonil prošnjo slovenskih roditeljev za slovenske šole v Gorici. S tem pa stvar še ni končana, kajti vlada bo morala, če je količkaj dosledna, naravnost zaukazati mestnemu zastopu osnovati slovenske šole, ker so potrebne.

— **Vtopljenec.** V nedeljo potegnili so v Smledniku vtopljenca iz Save. Kdo je nesrečnej, se dosedaj še ni dognalo.

— **Častnim občanom** imenoval je občinski odbor na Koroški Beli preč. gosp. kanonika ljubljanskega Zeno barona Cirheimb-a, bivšega mnogoletnega župnika na Koroški Beli.

— **Poseben romarski vlak v Rim** priredi se povodom papeževega 50letnega škofovanja. Vlak odhaja iz Maribora v ponedeljek dne 10. aprila t. l. ob 10. uri dopoldne, ter odhaja taisti dan iz Ljubljane ob 2. popoldne, iz Gorice ob 7. uri zvečer in prihaja v Rim v torek 11. aprila, ob 3. uri popoldne.

— **Stavbena dela za novo deželno bolnišnico** za sv. Petra cerkvijo se bodo v kratkem razpisala. Stroški za celo stavbo proračunjeni so na 400.000 glđ.

— **Nesreče.** Na brodu pri Spod. Dravbregu na Koroškem utonile so minoli teden štiri osebe. Odtirgala se je vrvi, ki vodi čez brod, vsled česar se je čoln, v katerem so se po nesrečenci vozili, prevrnil. — Pri vasi Jablan v občini Mirnapeč na Dolenjskem usula se je v železniškem prekopu, zemlja in zasula nekega 13letnega dečka. Izkopali so ga mrtvega. — V Lukovku pri Trebnjem usulo se je na nekega 54letnega delavca nad poldrugi meter visoko peska in ga zasulo. Izkopali so ga še le po preteku edne ure, toda mrtvega.

— **Potresi.** Na grških otokih Zante in Kefalonija bili so minole dni hudi potresi. Porušilo se je na stotine hiš. Blizu 30.000 ljudij je brez strehe, vsled česar je nastala velika revščina mej ljudstvom. Po najnovejših poročilih se ti potresi ponavljajo in bati se je, da ne bi nastala še večji revščina, kakor že je,

Žagarji

dobodo delo pri omrežji in krožni (cirkular) žagi

Gustav Tönnies-a

v Ljubljani.

(18—1)

ČISTA KRI

je zdravje!

Tajne bolezni, lišaji, spuščaji, splošna utrujenost, slabost zginejo pri zdravi krvi. Mi garantujemo temeljita lečba po navodilu naše metode. — Prašanjem je priložiti poštno znamko.

(16—3)

„Office Sanitas“, Paris

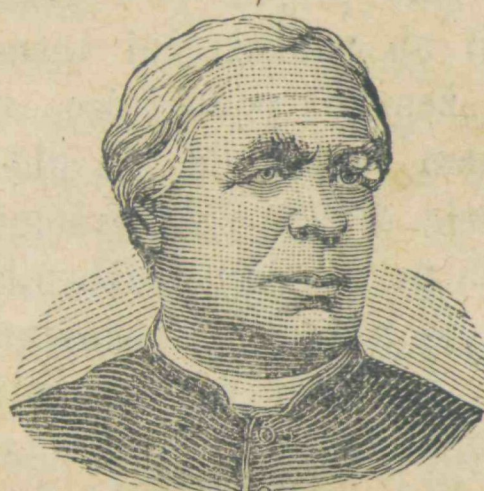
30, Faubourg Montmartre.

BOŽJAST

se ozdravi popolnoma brez povrnitve bolezni. Tisuč ozdravljanj dokazujejo ta čudež vednosti. — Natančne poročila, s priloženo poštno znamko, se pošlje na:

„Office Sanitas“, Paris

30, Faubourg Montmartre. (17—3)

Sel. Kneipp

Visoko priporočana za ženske, otroke in bolnike.

Ponaredeb se naj varuje.

Dobo se povsod.

1/2 kile 25 kr.

Neogibno potrebno je za vsako družino

Kathreiner-jeva

Kneipp-ova sladna kava

z okusom prave kave.

Ta kava daje to prednost, da se lahko popusti tako škodljiva prava zrnata ali pa z raznimi cikorijskimi zmešana kava in se iz te kave naredi okusna ter zdrava in redilna pijača. — Nedosegljiva je kot dodatek k pravi kavi. (14—8)

Marijanceljske kapljice za želodec.

izgotovljene v lekarni k „angelu varhu“

C. BRADY-a v Kromerizu (Moravsko)

so staro, zanesljivo in znano zdravilo ter so buditelno in krepilno sredstvo za želodec in prebavilna dela. (13—13)

Samo prave so z zraven stoječo varstveno znamko in podpisom. Cena: 1 steklenice 40 kr. dvojne steklenice 70 kr.

Vsebina je naznanjena.

Marijanceljske kapljice

za želodec prodajajo se prave: v Ljubljani: lek. Piccoli in lek. Svoboda; v Postojni: lek. Fr. Becarich; v Škofji Loki: lek. Karl Fabiani; v Radovljici: lek. Alex. Roblek; v Novem mestu: lek. Dom Rizzoli in lek. Bergmann; v Kamniku: lek. J. Močnik; v Črnomlju: lek. J. Blažek.

